

วารสาร

เพื่อการพัฒนาชนบท

ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนและสหกรณ์การเกษตร

วารสารราย 3 เดือน (มกราคม-มีนาคม 2548)

เพื่อการพัฒนาชนบท ธ.ก.ส.

วารสารราย 3 เดือน

วารสารเพื่อการพัฒนาชนบท ธนาคารเพื่อการเกษตร
และสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ปีที่ 5 ฉบับที่ 14
เดือน ม.ค.-มี.ค. 2548 ISSN 1685-2451

จัดทำโดย : ธนาคารเพื่อการเกษตรและ
สหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.)

เจ้าของ : ธนาคารเพื่อการเกษตรและ
สหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.)
469 ถนนนครสวรรค์ เขตดุสิต
กรุงเทพมหานคร 10300
โทรศัพท์ 0-2280-0180
โทรสาร 0-2281-4731
www.baac.or.th

ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ : ไพบุลย์ วัฒนศิริธรรม
นิติภูมิ นวรัตน์

คณะที่ปรึกษา : อีรพงษ์ ตั้งธีระสุนันท์
เอ็นนู ซื่อสุวรรณ
บรรลุ จารุกิจโสภาน
อำพน ตูลอำนวนย
ศศิธร สุจิตต์
ไพโรจน์ จันทรไทย
ลักษณะ วจานันท์

บรรณาธิการที่ปรึกษา : ประยงค์ ตันปี่
สมศักดิ์ กังธีระวัฒน์

บรรณาธิการ : ยงยุทธ โกวิทยากร

กองบรรณาธิการ : สุรัตน์ จุณณะภาต
วิทยา เจียรพันธ์
พิมพ์ผกา วิรุจิติ
ปราโมทย์ ประสิทธิ์พงษ์
สุมาลี บุญทวี
พงษ์ศักดิ์ เฉลิมชุตินเดช
บุญนำ เจียงประดิษฐ์
นิกร เมทอนัง
คณิ โยธาสุมทร
วรวรรณ คำแย้ม
นพวันต์ พานิชยัง
มานิตย์ ทวีกลีกรรม
สถาพร ทักษาดิพงษ์
บุญลือ ตริพจน์ย์
ขวัญใจ รุจิเวช

รวบรวมเนื้อหา : โสพิน บัณฑุญจนโต

บรรณาธิการฝ่ายภาพ : อธิพล มีกุล

และรูปเล่ม : จันทิมา ยามะเพวัน

สารบัญ

หมวดเศรษฐกิจการเกษตร

- 5 เกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับสับปรดโรงงาน
ดร.ชอบ คณะฤกษ์
- 13 แนวทางการผลิตผลิตภัณฑ์น้ำพริกตามหลักเกณฑ์วิธีการที่ดี
กองวิชาการ ธ.ก.ส.
- 23 แนะนำผลิตภัณฑ์ชีวภาพสำหรับปลูกพืชผักของกรมพัฒนาที่ดิน
กองวิชาการ ธ.ก.ส.
- 29 มังคุดไทยในตลาดโลก
รัชณี ศรีวิชวัฒน์

หมวดพัฒนาสังคมและชนบท

- 45 กษัตริย์เกษตร : จอมปราชญ์แห่งการพัฒนาอย่างยั่งยืน
เอ็นนู ซื่อสุวรรณ
- 55 สหกรณ์ต้นแบบที่ประสบผลสำเร็จ
นิตา ทรงสมทรัพย์ และสุภัททา ปรงสุวรรณ
- 67 คอร์ม : ปฐมบทของการเปลี่ยนแปลงสู่ชุมชนเข้มแข็ง
เบญจจะ เกสพานิช
- 73 ยะลา...ที่ไม่อยากลา
วรวรรณ คำแย้ม

หมวดการใช้เทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม และอื่นๆ

- 81 เทคโนโลยีชีวภาพ
ศาสตราจารย์เจริญศักดิ์ ไรจนฤทธิพิเชษฐ์
- 87 ปุ๋ยอินทรีย์ชนิดเม็ดระดับชุมชนที่บางระจัน
ประเสริฐ อมรวิท และสุรเชษฐ์ ปฐมวงศ์ชวาล
- 97 ต้นทุนการผลิต
โครงการสนับสนุนด้านสังคม ฝ่ายสินเชื่อ ธ.ก.ส.
- การผลิตแชมพูสระผมสมุนไพร
- การทำกล้วยเล็บมือนางอบ
- 105 วิสาหกิจชุมชน ผลิตผลตำบลไทย
แผนกบริการวิชาการ กองวิชาการ ธ.ก.ส.
- ผลิตภัณฑ์ไม้กวาดข้าวฟ่าง
- ผลิตภัณฑ์ผ้าไหมสีธรรมชาติ
- ผลิตภัณฑ์สมุนไพร
- ผลิตภัณฑ์ขนมหวานเมืองเพชร
- 111 แนะนำหนังสือดีที่นำอ่าน
- 115 แนะนำบุคคลสำคัญด้านพัฒนาชนบท
“คุณอำนาจ หมายยอดกลาง”

วารสาร

ISSN 1685-2451

เพื่อการพัฒนาชนบท

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

วารสารราย 3 เดือน (เมษายน-มิถุนายน 2548)

วารสารเพื่อการพัฒนานาชนบท ธนาคารเพื่อการเกษตร
และสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ปีที่ 5 ฉบับที่ 15
เดือน เม.ย. - มิ.ย. 2548 ISSN 1685-2451

จัดทำโดย : ธนาคารเพื่อการเกษตรและ
สหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.)

เจ้าของ : ธนาคารเพื่อการเกษตรและ
สหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.)
469 ถนนนครสวรรค์ เขตดุสิต
กรุงเทพมหานคร 10300
โทรศัพท์ 0 2280 0180
โทรสาร 0 2281 4731
www.baac.or.th

ที่ปรึกษาภาคีสถิต : ไพบุลย์ วัฒนศิริธรรม
นิติภูมิ นวรัตน์

คณะที่ปรึกษา : อธิพงษ์ ตั้งธีระสุนันท์
เอ็นนู ซื่อสุวรรณ
บรรลุ จารุกิจโสภา
อำพน ดุศลอำนวย
ศศิธร สุจิตต์
ไพโรจน์ จันทร์ไทย
ลักษณะ วุฒานวัช

บรรณาธิการที่ปรึกษา : ประยงค์ ตันบี
สมศักดิ์ กังธีระวัฒน์

บรรณาธิการ : วิทยา เจียรพันธุ์

ผู้ช่วยบรรณาธิการ : ยงยุทธ โกวิทยากร

กองบรรณาธิการ : สุรัตน์ จุณณะภาต
พิมพ์ผกา วิรุวัตติ
ปราโมทย์ ประสิทธิ์พิงค์
สุมาลี บุญทริก
พงษ์ศักดิ์ เฉลิมขุติเดช
บุญนำ เจียงประดิษฐ์
นิกร เมทอนัง
คณิ โยธาสุมุทร
วรวรรณ คำแย้ม
นพวันต์ พานิชย์ยัง
ภคสินี ศรีกระจำง
มานิตย ทวีสิริกรรม
สถาพร ทักษาดิพงษ์
บุญลือ ตริพจน์ย
ขวัญใจ รุจิเรขา

รวบรวมเนื้อหา : โสพิน บันกาญจนโต

บรรณาธิการฝ่ายภาพ : อธิพิพล มีกุล

และรูปเล่ม : จันทิมา ยามะเพวัน

4

แวดวงพัฒนาสังคมและชนบท ธ.ก.ส.
กองประชาสัมพันธ์ ธ.ก.ส.

7

บริษัทใหม่ของภาพลักษณ์ ธ.ก.ส.
ดร.ณัฏฐ์ วันทะนง

25

ข่าวอินทรีไทยปลอดภัยนำไทยสู่ครัวโลก
รัชณี ศรีวัชรวัฒน์

33

การใช้ผลิตภัณฑ์ชีวภาพในการปลูกพืชผัก

39

เมื่อสื่อมวลชนสร้างคำหึงหมิ่นถ่วงตุ
สินีนาฏ กำเนิดเพชร

48

สภามชน : บริบทการเปลี่ยนแปลงสู่
ธนาคารพัฒนาชนบท
เบญจา เกสพานิช

57

บทบาทความสำคัญของบรรจุภัณฑ์ที่มีต่อ
ผลิตภัณฑ์
รัชณี ศรีวัชรวัฒน์

67

กลุ่มตัดเย็บบ้านใหม่ : วิสาหกิจชุมชนสร้างรายได้
และครอบครัว
ยงยุทธ อินทชาติ

77

สหกรณ์ต้นแบบที่ประสบความสำเร็จ
นิดา ทรงสมทรัพย์

85

ต้นทุนการผลิต
ฝ่ายสินเชื่อสถาบัน ธ.ก.ส.

91

วิสาหกิจชุมชน ผลิตผลตำบลไทย
กองวิจัยและพัฒนาธุรกิจ ธ.ก.ส.

97

พระอาจารย์สุบิน ปณฺโฑ พระนักพัฒนาแห่งจังหวัดตราด
โสพิน บันกาญจนโต

107

แนะนำหนังสือดีที่หน้าอ่าน

113

เกษตรกรคนเก่ง

116

รอบรู้เรื่อง "เครื่องยนต์ดีเซลเล็ก"

เพื่อการพัฒนาชนบท

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

วารสารราย 3 เดือน (กรกฎาคม-กันยายน 2548)

วารสาร

เพื่อการพัฒนาชนบท อ.ก.ส.

วารสารราย 3 เดือน

สารบัญ

วารสารเพื่อการพัฒนาชนบท ธนาคารเพื่อการเกษตร
และสหกรณ์การเกษตร (อ.ก.ส.) ปีที่ 5 ฉบับที่ 16
เดือน ก.ค. - ก.ย. 2548 ISSN 1685-2451

จัดทำโดย : ธนาคารเพื่อการเกษตรและ
สหกรณ์การเกษตร (อ.ก.ส.)

เจ้าของ : ธนาคารเพื่อการเกษตรและ
สหกรณ์การเกษตร (อ.ก.ส.)
469 ถนนนครสวรรค์ เขตดุสิต
กรุงเทพมหานคร 10300
โทรศัพท์ 0 2280 0180
โทรสาร 0 2281 4731
www.baac.or.th

ที่ปรึกษาภาคีสมาชิก : โพนุลย์ วัฒนศิริธรรม
นิติภูมิ นวรัตน์

คณะที่ปรึกษา : อีรพงษ์ ตั้งธีระสุนันท์
เอินนู ชือสุวรรณ
บรรลุ จารุกิจโสภา
อำพน ดุลอำนาจ
ศศิธร สุจิตต์
ไพโรจน์ จันทร์ไทย
ลักษณ์ วจนานวัช

บรรณาธิการที่ปรึกษา : ประยงค์ ต้นไม้
สมศักดิ์ กังธีระวัฒน์

บรรณาธิการ : วิทยา เจียรพันธุ์

ผู้ช่วยบรรณาธิการ : ยงยุทธ โกวิทยากร

กองบรรณาธิการ : สุรัตน์ จุณณะภาต
พิมพ์ผกา วิรุจิติ
ปราโมทย์ ประสิทธิ์พยางค์
สุมาลี บุญทริก
พงษ์ศักดิ์ เจริญชุตติเดช
นิกร เมทอนันท์
คณิ โยธาสุมุท
วรวรรณ คำแย้ม
ภคสินี ศรีกระจำง
มานิตย์ ทวีกสิกรรม
สถาพร ทักษาดิพงษ์
บุญลือ ตริพงษ์
ขวัญใจ รุจิเรข

รวบรวมเนื้อหา : โสพิน บันกาญจนโต

บรรณาธิการฝ่ายภาพ : อธิพล มีกุล

และรูปเล่ม : จันทิมา ยามะเพวัน

จากปก : ภาพวาดจากโครงการค่ายศาสตร์

และศิลป์แห่งท้องทุ่งอินทรี โดย น.ส. สุวรรณพร บุญปัน
ศูนย์ศิลปีสรินธร โรงเรียนศรีสงครามวิทยา อ.วังสะพุง
จ.เลย

4

แฉวงพัฒนาสังคมและชนบท อ.ก.ส.
กองประชาสัมพันธ์ อ.ก.ส.

หมวดการเงินการธนาคาร

7

การขับเคลื่อนนโยบายสู่ความสำเร็จของ อ.ก.ส.
กองวิจัยและพัฒนาธุรกิจ อ.ก.ส.

20

ต้นทุนการให้บริการสินเชื่อของ อ.ก.ส.
สุพรรณิ อัครศิริเลิศ

หมวดเศรษฐกิจการเกษตร

31

ตามรอยข้าว...เผ่าไทย
พิมพ์ผกา วิรุจิติ / ทองเหมาะ แจ่มแจ้ง

38

การจัดการเกษตรดีที่เหมาะสม
สกุล ชื่นสกุล

45

การเพิ่มอินทรียัดดูในดินโดยไม่เผาซากพืช
ดร.ชอบ คณะฤกษ์

หมวดพัฒนาสังคมและชนบท

55

ผลิตน้ำพริกอย่างไรให้ปลอดภัย
นพพร วงศ์กันทาศ

63

กลุ่มผู้เลี้ยงแพะบัวทองแก้วฟาร์ม : วิถีชีวิตสังคม
แห่งการเรียนรู้ในชนบทไทย
ยงยุทธ อินทชาติ

78

การใช้ประโยชน์จากข้อมูลสิทธิบัตรนานาชาติ
ปราโมทย์ อรรถมรัตน์

หมวดเทคโนโลยี สิ่งแวดล้อม และอื่นๆ

89

ต้นทุนการผลิต
ฝ่ายสินเชื่อสถาบัน อ.ก.ส.

95

วิสาหกิจชุมชน ผลิตผลตำบลไทย
กองวิจัยและพัฒนาธุรกิจ อ.ก.ส.

102

พ่อจันทร์ที่ ประทุมภา : ประชาชนบ้านแห่ง
นครราชสีมา
โสพิน บันกาญจนโต

110

แนะนำหนังสือดีที่นำอ่าน

112

เกษตรกรคนเก่ง

116

รอบรู้เรื่อง "เครื่องยนต์ดีเซลเล็ก"

เพื่อการพัฒนาชนบท

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

วารสารราย 3 เดือน (ตุลาคม-ธันวาคม 2548)

- หลักการทรงงานในลักษณะขององค์กรรวม
- SPV : มิติใหม่ของธุรกิจเกษตรไทย
- การพัฒนาไบโอดีเซลของประเทศไทย
- สบู่ดำ : พลังงานทดแทนของเกษตรกรไทย

เพื่อการพัฒนาชนบท ธ.ก.ส.

วารสารราย 3 เดือน

สารบัญ

วารสารเพื่อการพัฒนาชนบท ธนาคารเพื่อการเกษตร
และสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ปีที่ 5 ฉบับที่ 17
เดือน ต.ค. - ธ.ค. 2548 ISSN 1685-2451

จัดทำโดย : ธนาคารเพื่อการเกษตรและ
สหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.)

เจ้าของ : ธนาคารเพื่อการเกษตรและ
สหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.)
469 ถนนนครสวรรค์ เขตดุสิต
กรุงเทพมหานคร 10300
โทรศัพท์ 0 2280 0180
โทรสาร 0 2281 4731
www.baac.or.th

ที่ปรึกษาภาคีสถิต : ไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม
นิติภูมิ นวรัตน์

คณะที่ปรึกษา : อีรพงษ์ ตั้งธีระสุนันท์
เอ็นนู ชือสุวรรณ
บรรลุ จารุกิจโสภา
ไพโรจน์ จันทรไทย
ลักษณะ วจนานวัช

บรรณาธิการที่ปรึกษา : ประยงค์ ดันนี่
สมศักดิ์ กังธีระวัฒน์

บรรณาธิการ : วิทยา เจียรพันธุ์

ผู้ช่วยบรรณาธิการ : ยงยุทธ โกวิทยากร

กองบรรณาธิการ : สุรัตน์ จุณณะภาต
พิมพ์ผกา วิรุจติ
ปราโมทย์ ประสิทธิ์พงษ์ค์
สุมาลี บุญทวีกร
พงษ์ศักดิ์ เฉลิมขุติเดช
บุญนำ เจียงประดิษฐ์
นิกร เมทอนัง
คณิ โยธาสุมุท
วรวรรณ คำแย้ม
นพวันต์ พานิชยิ่ง
ภาคสินี ศรีกระจ่าง
มานิตย์ ทวีกสิกรรม
สถาพร ทักษาดิพงษ์ค์
บุญลือ ดริพจน์ย์
ขวัญใจ รุจิโรช

รวบรวมเนื้อหา : โสพิน บันกาศุณจนโต

บรรณาธิการฝ่ายภาพ : อธิธิพล มีกุล

และรูปเล่ม : จันทิมา ยามะเพ้วน

3 หลักการทรงงานในลักษณะขององค์กรวม
หมวดการเงินการธนาคาร

9 สินเชื่อ Microfinance : ผลิตภัณฑ์ใหม่ถูกใจคนทำกิน
พลมาลัย กิจนิยม

หมวดเศรษฐกิจการเกษตร

15 SPV : มิติใหม่ของธุรกิจเกษตรไทย
ยงยุทธ อินทชาติ

30 อนาคตทานตะวันในเมืองไทย
ยงยุทธ ปานสูง

หมวดสังคมและพัฒนาชนบท

35 ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ
สุพรรณิ อัศวศิริเลิศ

46 การแก้ไขปัญหาความยากจนอย่างยั่งยืนด้วยเศรษฐกิจพอเพียง
และเกษตรอินทรีย์
กลุ่มงานวิชาการทั่วไป

61 ภาพรวมหนี้สินครัวเรือนและการแก้ไขปัญหาหนี้สินนอกระบบ
เกตุโกมล ไพทวิพงษ์

หมวดเทคโนโลยี สิ่งแวดล้อม และอื่นๆ

73 การพัฒนาไบโอดีเซลของประเทศไทย
กลุ่มงานวิชาการทั่วไป

85 การเลี้ยงหมูต้นทุนต่ำ : หมูหลุมดินชีวภาพ
วิชุด ถิ่นวัฒนากุล และคณะ

91 สบู่ดำ : พลังงานทดแทนของเกษตรกรไทย
กองวิจัยและพัฒนาธุรกิจ ธ.ก.ส.

97 ต้นทุนการผลิต
ฝ่ายสินเชื่อบุคคล ธ.ก.ส.

101 วิสาหกิจชุมชน ผลิตผลตำบลไทย
กองวิจัยและพัฒนาธุรกิจ ธ.ก.ส.

106 งานวิจัยกับชนบทไทย : Professor Robert M. Townsend

112 แนะนำหนังสือดีที่น่านอ่าน

115 แนวทางพัฒนาสังคมและชนบท ธ.ก.ส.
กองประชาสัมพันธ์ ธ.ก.ส.

117 เกษตรกรคนเก่ง